

YAKLAŖIM

Kariyer Yayıncılık

ÖABT

ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ

TÜRKÇE

**DENEME SINAVI
ÇÖZÜMLERİ**

1

ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ

DENEME SINAVI / ÇÖZÜMLERİ

1. Seçeneklerde yer alan programlardan 1968 İlkokul Türkçe programı doğrudur. 1936-1938 programları daha temel oluşturma niteliğindedir, 1948-1949 programlarıyla ayrıntılara inilmiştir. Öğrenme alanlarının tam olarak oluşması ise 1968-1969 programlarındadır.
CEVAP: E
2. Dinleme becerisi erken gelişen bir dil becerisidir; ancak toplumda dinleme becerisine sahip olduğumuz yönünde bir algı yoktur. Tam tersine toplumdaki her birey, "kimsenin kimseyi dinlemediğinden" şikayet etmektedir.
CEVAP: E
3. Çoktan seçmeli maddeler, bilgiyi ve anlamayı değil daha çok hatırlamayı ölçmektedir. Dinleme çalışmalarında sadece bu tür araçların tercih edilmemesine dikkat edilmelidir.
CEVAP: C
4. "Sesler ve görsel uyaranları birbirinden ayırt etmek için yapılan dinleme" şeklinde de ifade edebileceğimiz bu dinleme türü ayırt edici dinlemedir.
CEVAP: E
5. Etkili ve güzel konuşma olarak adlandırdığımız diksiyon eğitiminin unsurları; boğumlama, vurgu, tonlama, ezgi, durak ve ulamadır. Dyafram ise konuşmanın fiziki unsurlarından birisidir.
CEVAP: B
6. Konuşmanın fiziksel niteliği, ses dalgalarının boşlukta yayılması ve sesin iletilmesi; fizyolojik niteliği, konuşmanın vücudumuzdaki kas ve organlar aracılığıyla gerçekleşmesi; psikolojik niteliği, konuşmanın iç ve dış dünyamız ile olan ilgisi, toplumsal niteliği de iletişim kurmada ve toplumda yer edinmedeki önemi ile ilgilidir. Mesleki nitelik, toplumsal niteliğin bir parçası olacağı için cevap E'dir.
CEVAP: E
7. Verilen kazanım, bir konuşmanın gerçekleşmesi sırasını ifade ettiği için doğru cevap C'dir.
CEVAP: C
8. Metinde verilen bilgilerin yaşama uygun olup olmadığını değerlendirmek okuma sürecinin bir parçası olmakla beraber hızlı okumayı sağlayacak bir unsur değildir.
CEVAP: D

9. Goodman tarafından geliştirilen, dış doğrultulu model olarak da bilinen bu okuma süreci çözümleyici okuma sürecidir.

CEVAP: E

10. Verilen yöntemlerden not alarak ve işaretleyerek okuma, metnin okunması sırasında önemli görülen/bilinmeyen yerlerin anlaşılmasına yönelik olarak benzer süreçleri içeren yöntemlerdir.

CEVAP: C

11. Kavram haritaları; yazma eğitimi sürecinde yazılı anlam çalışmalarına yönelik ön hazırlık ve plan yaparken, bilgi ve örnekler, alt kısımlar ve grupları gösterirken, genel olarak bütünü özetlerken, yazılacak konunun ana hatlarını çıkarırken kullanılır.

CEVAP: A

12. A, B, C ve D seçeneğinde araçlar diğer kullanımlarının yanı sıra yazma sürecinin son aşaması olan paylaşma/yayınlama sürecinin gerçekleşmesine yardımcı olurlar.

CEVAP: E

13. Bu soruda; d, n, s sesleri çıkış noktaları aynı, yani Dil Ucu-Diş Ünsüzleri olduğundan cevap A.

CEVAP: A

14. "sakin" kelimesi köken olarak Türkçedeki Arapça alıntı kelimelerden biridir. Diğer kelimeler Türkçedir.

CEVAP: E

15. günahı: Yükleme hali eki
bekler: Geniş Zaman çekimi
hasta, taze, günah vb.: Yabancı kökenli kelimeler
taze ölü; bir günah: Sıfat tamlamaları kullanılmıştır.

CEVAP: A

16. Araba = yeni bir tane (artgönderim)
Bir adam = onu (artgönderim)
Onu = Yiğit (öngönderim)
Babam = kendisi (artgönderim)
Mete = o (artgönderim)

CEVAP: C

17. Dilbilimde sözcükler ve anlamları arasındaki ilişki rastlantı kabul edilir. Yansıma kelimelerin anlamları ise rastlantısal değildir. Bu soruda, "kaygı" kelimesi yansıma kökenli değildir.

CEVAP: A

18. Andre Martinet'nin, dilbilime kazandırdığı teori, Dilin Çift Eklemliliği Kuramı'dır.

CEVAP: C

19. Sözcüklerin fonetik ve morfolojik yapıları ve zaman içerisindeki değişimlerini tespit eden dilbilim alanı Kökenbilim olarak adlandırılır.

CEVAP: A

20. Louis Hjelmslev ve V. Brondal tarafından kurulan dilbilim okulu Kopenhag Okuludur.

CEVAP: A

21. Çocuğun önce kurguyu okuyarak resimle pekiştirmesi; metin ve metinden sonra resim şeklindeki tasarım şekliyle ilgilidir.

CEVAP: D

22. Çocuklarımıza Neşideler Ali Ulvi Elöve'nin 1912'de yayınladığı kitabıdır ve çocuk edebiyatının ilk eserler döneminden daha sonra yayınlanmıştır.

CEVAP: C

23. 1945-1993 yılları arasında kesintisiz yayınlanan ve 2008 yılında tekrar yayınlanmaya başlayan dergi Doğan Kardeş'tir.

CEVAP: A

24. Korku, üzüntü, şiddet gibi kavramlar hayatın içerisinde var olan kavramlar olduğu için bunların verilmesinden kaçınılmamalı; çocuğu psikolojisini sarsmayacak biçimde verilmelidir.

CEVAP: B

25. Muhavere gölge oyununun bölümlerinden birisidir.

CEVAP: D

26. Pir Sultan Abdal 16. yüz yılda yaşamış şairdir.

CEVAP: C

27. Âşıklar Bayramı Konya'da düzenlenmektedir.

CEVAP: A

28. Medreseler, Âşıklık geleneğinin yaratma ve icra ortamları arasında yer almamaktadır.

CEVAP: A

29. Çarh-nâme, Ahmet Fakih'in kaleme aldığı yaklaşık 100 beyitlik bir kasidedir.

CEVAP: A

30. Şiir, aaxa kafiye örgüsüyle yazılmıştır ve aruzun fâilâtün fâilâtün fâilün vezni ile yazılmıştır. Bu kafiye örgüsü ve vezin tuyuğ nazım şekline aittir.

CEVAP: D

31. E. Yed-i Beyzâ, Musa Peygamberin elinin mucizevî bir şekilde Firavun'a beyaz görünmesi hadisesidir. Beyitte semen ve gül çiçekleri ile ilgili teşbih ve teşhislere yer verilirken bu olaya telmih yapılmıştır.

CEVAP: E

32. Nâbî, hikemi tarzda şiirler kaleme almıştır.

CEVAP: C

33. Tanzimat'ın birinci döneminde edebiyat bütünüyle sosyal fayda için kullanılmıştır. Divan şiirinin nazım biçimleri kullanılmış olsa da içerik (muhteva) büyük oranda değişmiştir. Özellikle Şinasi ile sade dil kullanımı örneklenmiş, diğer bazı şairler de kısmen buna uymuştur. Ancak aruz ölçüsünün hâkimiyeti devam etmiştir.

CEVAP: D

34. Tefik Fikret, özellikle Servet-i Fünun döneminde (1896-1901) neredeyse tamamıyla romantik hassasiyeti önde olan şiirler yazmıştır. Sadece B seçeneğinde adı geçen bazı şiirlerinde sosyal konulara temas etmiştir. Servet-i Fünun dağıldıktan sonra ömrünün sonuna kadar toplumsal içerikli şiirler yazmıştır. Bütün sanat hayatında da aruz ölçüsünü kullanmıştır. Sadece çocuklar için yazdığı Şermin'de heceyi kullanmıştır.

CEVAP: C

35. Yakup Kadri'nin roman anlayışının ifade edildiği parçada Tanzimat'tan Çanakkale savaşına kadarki üç ayrı kuşağı Kiralık Konak'ta işlemiştir. Burada yaşlı Naim Efendi Tanzimat kuşağını, Seniha Servet-i Fünun kuşağını, Hakkı Celis de Milli Mücadele kuşağını temsil eder. Yaban ise Cumhuriyet'in getirmiş olduğu yenilikleri anlamayan halk kitlesinin, aydın kesimle çatışması anlatılır.

CEVAP: E

36. Soruda verilen Tırpan, Teneke, Yılkı Atı ve Sağırdere toplumcu gerçekçi bir roman anlayışının ürünüdür. Ancak Küçük Ağa, bireysel bir bakış açısından Kurtuluş Savaşının cephe arkasına dayanan tarihi bir özellik gösterir.

CEVAP: B

37. Maupassant tarzı hikâyede realist unsurlar seçilmekle beraber, yazar seçtiği malzemeyi belli bir elemeye tabii tutar ve vermek istediği ileti doğrultusunda şekillendirir. Bu nedenle gerçeğin doğrudan doğruya değil, belli bir eleme sürecinden geçirilerek okuyucuya sunulması söz konusudur.

CEVAP: B

38. Koşma nazım biçiminde yazılmış olan bu dörtlülüklerde iç kafiye bulunmamaktadır.

CEVAP: E

39. Bu dizelerde “ey” ünlem sözcüğünün kullanılmasıyla hitap edildiği için nida sanatı; “çehre çatmak, gülmek” gibi insana ait eylemler “bayrağa” verildiği için teşhis; cevabı beklenmeden, anlatımı pekiştirmek için soru sorulduğu için “istifham”, “hılal” sözcüğüyle bütün-parça ilişkisi bağlamında “bayrak” kastedildiği için “mecaz-ı mürsel” sanatı kullanılmıştır.

CEVAP: C

40. Seçeneklerde verilen nazım biçimlerinin her biri bentlerle kurulmasına rağmen; muhammes ve taştir beşli, muaşşer onlu, tuyuğ da tek dörtlükle kurulan nazım biçimidir.

CEVAP: C

41. Bloom’un bilişsel alan basamaklarına göre;
Kavrama basamağında; öğrenci alınan uyarıcının anlamı değiştirmeden kendince ifade eder. Çevirme, açıklama, yorumlama, özetleme gibi
Bilme basamağında; öğrenci verilen bir doneyi ezberler, sıralar, sayar, söyler. Bu basamakta edinilen bilgi üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmaz.
Uygulama basamağında; öğrenci öğrendiği bilgileri yeni bir durumda kullanır; transfer eder.

CEVAP: D

42. Kelime öğretimi aşamasında öğrencilerin düzeyleri dikkate alınır ve bu doğrultuda bir ders saatinde 5- 30 kelime arasında öğretilebilir. Bu süreçte öğrencilerin aktif yaşantılar geçirmesi amaçlanır. Fakat C seçeneğindeki “Kelime öğretimi amacıyla kullanılan metinler yorumlamaya ve çağrışımlara kapalı olmalıdır.” İfadesi yanlıştır. Aksine kelime öğretiminde yorum ve çağrışımlara uygun metinler seçilmelidir.

CEVAP: C

43. Dinleme ve dinleyici stilleri ve özellikleri aşağıda verilmiştir:

Aktif Dinleme / Dinleyici: Başkaları konuşurken tüm dikkatini vererek dinler. Yüksek enerji ile dinler, konuşucuyla doğrudan göz teması kurar.

Katılımcı Dinleme / Dinleyici: Konuşmacının sözüne ve amacına dikkat eder. Konuşmanın amacını kavradığında konuşma eylemine geçer. Aralıklı olarak dinlemeye sonra tekrar konuşmaya başlayabilir.

Pasif Dinleme / Dinleyici: Karşısındaki kişi konuşmasını tamamlamış gibi durur. Konuşma eylemine dikkat etmez. Konuşmacı-dinleyici ilişkisini kurmaz. Nadiren söz alır ve konuşur.

Tarafsız Dinleme / Dinleyici: Konuşma esnasında alıcı konumunda değildir. Konuşma sürecinde ilgisiz ve dikkatsizdir. Sıkılgan ve huzursuz tavırlar sergiler. Doğrudan göz teması kurmaktan kaçınır. Konuşmanın içeriğine dikkat etmez.

CEVAP: B

44. Sorunun doğru cevabı zihinsel bağımsızlık becerileridir. Son yıllarda zihinsel bağımsızlık önemli bir beceri olmaktadır. Bu beceriler karar verme ve seçme, amaçlarını gerçekleştirme, ihtiyaçlarını, ilgilerini, haklarını savunma becerileri olarak sıralanmaktadır. Yazma öğretiminde öğrencilerin bu becerilerine de önem verilmeli ve geliştirici çalışmalar yapılmalıdır.

CEVAP: C

45. Türkçe öğretim programında konuşma öğrenme alanına ilişkin “konuşma kurallarını uygulama, sesini ve beden dilini etkili kullanma, hazırlıklı konuşmalar yapma, kendi konuşmasını değerlendirme, kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma” amaçları yer almaktadır. Fakat E seçeneğinde verilen amaç “dinleme/izleme” öğrenme alanıyla ilişkilidir.

CEVAP: E

46. Türkçe öğretim programı incelendiğinde okuma metinlerinde bulunması gereken bazı özellikler yer almaktadır. Bu özellikler incelendiğinde A, C, D ve E seçeneklerinin doğru olduğu görülmektedir. Fakat B seçeneğinde verilen "Dünya edebiyatından seçilen metinlerin çevirilerinde, Türkçeden çok eserin yazıldığı dilin yapısal ve anlamsal özellikleri dikkate alınmalıdır." ifadesi yanlıştır. Çünkü çevirilerde eserin yazıldığı dil değil Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanılmış olmasına özen gösterilmelidir.

CEVAP: B

47. Öğretmenin derse elinde fotoğraflarla girmesi dikkat çekmeye yönelik bir etkinliktir. Öğrencilere resim göstermek, ses kaydı dinletmek, anı, fıkra, hikaye anlatmak ya da soru sormak dikkat çekmeyi sağlayacaktır.

CEVAP: B

48. Öğrencilerin gerçekleştirmiş oldukları konuşma sırasında hazırlıklı konuşma ilke ve kazanımlarını gerçekleştirmeye düzeylerini ölçmeye çalışan öğretmenin kullandığı çizelge gözlem formudur. Bu çizelge sayesinde puanlama yapılırken belirlenen kazanımların uygulanma seviyeleri "Evet-Hayır-Kısmen" kriterleri kullanılır.

CEVAP: C

49. Türkçe öğretim programı genel anlamda öğrencilerin yaratıcılıklarını, eleştirel ve yansıtıcı becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Fakat Türkçe öğretiminde alt düzey kazanımları kazandırmak da yok sayılmamaktadır. Geleneksel öğretim süreçlerinde öğrenme yalnızca alt düzey hedefler doğrultusunda şekillenmekteydi. Günümüzde ise bu amaçları sağlayıcı etkinliklerden olan ezberleme tekniği şiir ya da özlü söz öğretiminde hala kullanılmaktadır. Bu teknik öğretmenlerce yanlış anlaşılmaktadır. Ezberleme yöntemiyle "öğrencilerin hafızalarını güçlendirmek, kültürel ve edebi değere sahip metinlerdeki cümle yapılarını ve söz varlığını kavrayarak Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmalarını sağlamak" amaçlanmıştır (MEB, 2006: 67). Ezberleme yöntemiyle şiir ya da metin okumak, öğrencilerin kendine olan özgüvenini artırır ve sosyalleşmesine katkıda bulunur (Çiftçi, 2007). Fakat bu yöntem yaratıcı düşünme ve eleştirme becerilerini geliştirecek yapıda değildir.

CEVAP: E

50. Yazma eğitiminin geliştirilmesi sırasında okunan ya da dinlenenin doğru anlaşılması önemlidir. Okunan ya da dinlenen bir metnin doğru anlaşıldığını ölçmek amacıyla o metindeki bilgileri sıraya koyabilme, farklılıkları benzerlikleri belirleme, metne benzer yazıtları hatırlama, metindeki etmenleri sıralama, açıklama, yorumlama, eşleştirme, sıraya koyma, benzerlik fark saptama ya da ilişkilendirme gibi etmenler sorgulanır. Bu etmenler var olan bir bilgiyi hatırlama, kavrama, uygulama, analiz etme düzeyinde olabilir. Fakat C seçeneğinde verilen ifade var olan bir bilgiyi anlama değil yeni bir bilgi üretme ve bunu kanıtlama düzeyindedir. Bu sebeple C seçeneğinde doğru anlamayı ölçen bir kriterden çok daha üst düzey bir kriter yer almaktadır.

CEVAP: C